

ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1*

LEADERSHIP ACCORDING TO THE 4 BRAHMA VIHARA PRINCIPLES AFFECTING THE
EFFICIENCY OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE SURATTHANI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ชนุลดา แอเด็น¹, ทิพมาศ เสวตวรโชติ², สันติ อุนจะนา³

Chanulada Aden¹, Tippamas Sawetvorchot², Santi Aunjanam³

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์^{1,2,3}

Mahamakut Buddhist University Srithammasokkaraj Campus, Thailand.^{1,2,3}

Email : chanulada1986@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 4) เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 302 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC เท่ากับ 0.77-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .77 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านกรุณา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านมูทิตา ส่วนด้านอุเบกขา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 2. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย การพัฒนามนุษย์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ การประสานงาน ด้านการวางแผน

มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกันกับสมมติฐาน

คำสำคัญ : 1. ภาวะผู้นำ 2. พรหมวิหาร 4 3. การบริหารสถานศึกษา 4. ประสิทธิภาพการบริหารงาน

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the level of leadership according to the Four Brahma Vihara principles of teacher administrators under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 1 on the effectiveness of school administration. under Surat Thani Primary Educational Service Area Office 1 2) to study the level of school administration efficiency of teacher administrators under Surat Thani Primary Educational Service Area Office 1 3) to study the relationship between leadership according to Brahmaviharn 4 and Efficiency in school administration under the Office of Surat Thani Primary Educational Service Area 1 4) to find predictors used to forecast leadership according to Brahmaviharn 4 principles and school administration efficiency. Under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 1, the sample group was school administrators and teachers. The samples were 302 students under Surat Thani Primary Educational Service Area Office, Region 1. The instrument used for data collection was a 5-level estimation scale questionnaire with an IOC of 0.77-1.00 and a reliability of the whole paper of .77. Statistics used in research, including frequency, percentage, mean, standard deviation and the statistics used to test the hypothesis were stepwise multiple regression.

The results showed that: 1. Leadership according to the Four Brahmawihan principles of teacher administrators under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 1 on school administration efficiency. Under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 1 overall was at the highest level. When considering each aspect in descending order of average, the kindness aspect had the highest average, followed by the compassion aspect, and the equanimity aspect. 2. Efficiency of school administration of administrators, teachers under Surat Thani Primary Educational Service Area Office 1 overall was at the highest level. When considering each side in descending order of average, it was found that human development with the highest average, followed by planning coordination 3. The relationship between leadership according to Brahma Vihara 4 and school administration efficiency. Under the Office of Surat Thani Primary Educational Service Area, Region 1, as a whole, there

was a relationship at the highest level. with statistical significance at the .01 level, which is consistent with the hypothesis.

Keywords : 1. Leadership 2. 4 Brahma Vihara 3. School Administration 4. Management Efficiency

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

เนื่องจากสังคมในยุคปัจจุบันนี้มีปัญหาเกิดความแตกแยกและวุ่นวายอยู่ทุกวันนี้เป็นเพราะว่าทุกคนละเลยหลักศีลธรรมอันดีงามศาสนา และกระทำในสิ่งที่ตรงข้าม สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงมีภาวะผู้นำคุณสมบัตินี้ที่งดงาม มีสติปัญญา มีความรู้ความสามารถ ชักนำให้คนทั้งหลายมาประสานกันและมีการปฏิบัติตนที่น่าเลื่อมใส น่าสนทนาและฟังการตอบปัญหาข้อข้องใจ กล่าวถึงหลักภาวะผู้นำนั้นมีฐานะอีกอย่างหนึ่งเรียกว่า เป็นที่พึ่งนอกจากนั้นพระพุทธเจ้ายังได้แสดงคุณธรรมของบุคคลผู้เป็นใหญ่หรือผู้เป็นผู้นำไว้หลายประการโดยเฉพาะอย่างยิ่งพรหมวิหาร 4 ซึ่งเป็นลักษณะภายในหรือคุณธรรมของผู้ปกครอง เป็นหลักธรรมที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพราะสถานศึกษาเป็นแหล่งสำคัญในการหล่อหลอมความเป็นมนุษย์ให้แก่นักเรียนทุกคน ผู้บริหารสถานศึกษาควรยึดหลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการครองใจคนประยุกต์ใช้กับภาวะผู้นำและการติดต่อ สื่อสาร สอดคล้องกับพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) กล่าวว่าคนมีคุณแก่ส่วนรวม สมาชิกที่ดีของสังคม มีธรรมคือหลักความประพฤติดังนี้ ก. มีพรหมวิหารคือธรรมประจำใจของผู้ประเสริฐหรือผู้ที่มีจิตใจยิ่งใหญ่กว้างขวางดุจพรหม 4 อย่างต่อไปนี้ เมตตา ความรัก กรุณา ความสงสาร มุทิตา ความเบิกบานพลอยยินดี อุเบกขา ความมีใจเป็นกลาง ข. บำเพ็ญการสงเคราะห์สถานศึกษาสถานศึกษาเปรียบเสมือนเป็นสถานที่ผลิตคนที่มีความรู้และต้องมีคุณธรรมและควบคู่ไปด้วยเพื่อที่จะนำความรู้ความสามารถไปประกอบเลี้ยงชีพตนและครอบครัวควบคู่ไปกลับความมีคุณธรรมเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายในยุคปัจจุบัน จึงต้องเน้นในเรื่องคุณธรรมเป็นหลักซึ่งต้องเริ่มจากการบริหารสถานศึกษาให้มีหลักธรรมพรหมวิหาร 4 มาเป็นเครื่องมือในการบริหารต่าง ๆ ที่ช่วยในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), 2551)

ทั้งนี้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 มาตรา 80 ยัง ระบุว่าให้มีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่ง และ บางวิทยฐานะ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสม การปกครองบุคลากรในโรงเรียนให้ได้ผลตามที่พึงปรารถนานั้นประการหนึ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องมี อยู่ในตัวตนของแต่ละบุคคลนั้นคือคุณธรรมหรือการมีหลักธรรมที่จำเป็นสำหรับการบริหารจัดการศึกษา ซึ่ง ได้แก่หลักธรรมในการครองตน หลักธรรมในการครองคน และหลักธรรมในการครองงาน ซึ่งหลักธรรมที่จำเป็นสำหรับการบริหารจัดการศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำมาใช้เพื่อครองคนมีหลายประการ แต่หลักธรรมที่มีการนำไปใช้มากที่สุดคือ หลักพรหมวิหาร 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมที่จะนำพาบุคคลไปสู่ความสำเร็จได้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพรหมวิหาร 4 คือหลักธรรมครองใจ ที่ทำให้คนปฏิบัติในทางประเสริฐทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ประกอบด้วย

เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา แก่นของพรหมวิหาร 4 นั้นสามารถนำมาประยุกต์ใช้สำหรับผู้บริหาร ผู้จัดการ หรือหัวหน้างาน เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานอย่างมีความสุขและเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ ซึ่งจะเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานให้ดียิ่งขึ้นได้อีกด้วย ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องใช้หลักธรรมดังกล่าว เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ บางครั้งผู้บริหารอาจไม่ให้ความสำคัญต่อการใช้หลักธรรมในการบริหารจัดการ ส่งผลให้ บุคลากรขาดขวัญกำลังใจ หรืออาจเพราะผู้บริหารไม่มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมอย่างเพียงพอที่ส่งผลให้ นำหลักธรรมไปปฏิบัติไม่ได้ผลเท่าที่ควร ผู้บริหารจึงต้องสร้างภาพพจน์ ให้เป็นที่ศรัทธาและความเชื่อถือเป็น แนวทางในการบริหารจัดการ ซึ่งสิ่งที่จะต้องยึดถือปฏิบัติคือ การมีความรัก มีความสงสาร มีความซื่อสัตย์ และมีใจเป็นกลางไม่ลำเอียงทั้งรายบุคคลและคณะบุคคล ผู้บริหารที่ดีควรใช้พระคุณมากกว่าพระเดช หลักธรรม ในการบริหารจัดการเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการบริหารบุคลากร และหลักพรหมวิหาร 4 คือ หลักธรรมหนึ่งที่จะช่วยในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงควรนำหลักพรหมวิหาร 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมในการครองคนที่จะช่วยให้บุคคลมีแรงจูงใจในการทำงาน มาใช้ในการบริหารบุคลากร (ธวัชชัย ตรีวรชัย, สำราญ โคตรสมบัติ และ ชฎาธาร โอษธิต, 2561)

ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรของสถานศึกษามีความคิดเห็นว่า การดำเนินการจัดการศึกษาของ โรงเรียนบางภาระงานยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย ส่วนหนึ่งอาจมาจากสาเหตุความไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน กล่าวคือขาดประสิทธิภาพในการบริหารงานและการปกครองคนของผู้บริหาร เช่น ผู้บริหารขาด ความแน่นอนในคำพูด การกระทำ ขาดความยุติธรรม ขาดความซื่อสัตย์ เอาตนเองเป็นที่ตั้ง เผด็จการ อ่อนข้อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาจนเกินไป มีจุดอ่อนให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาดูแคลน ไม่เชื่อถือ และหาทางขัดแย้งอยู่เสมอ จึงมีความคิดเห็นว่าควรนำหลักพรหมวิหาร 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมในการครองคนที่จะช่วยให้บุคคลมีแรงจูงใจในการทำงานมาใช้ในการบริหารบุคลากร ดังนั้นจึงได้มุ่งศึกษาการบริหารบุคลากรตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องเริ่มจากการบริหารสถานศึกษาให้มีหลักธรรมพรหมวิหาร 4 มาเป็นเครื่องมือ ในการบริหารงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ ทั้งยังส่งผลต่อไปยังนักเรียนได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

2.2 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

2.4 เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก

3.2 ระดับประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก

3.3 ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ความสัมพันธ์เป็นไปในทางบวก

3.4 ตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 สัมพันธ์กันในทางบวก

4. ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

4.1 ทำให้ทราบถึงระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

4.2 ทำให้ทราบถึงระดับประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

4.3 ทำให้ทราบถึงภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

4.4 ทำให้ทราบตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรวิจัยที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร ครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 1,463 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหาร ครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 302 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาแนวคิดจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิกการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

สุราษฎร์ธานี เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

นำข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 วิเคราะห์ค้นคว้าตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Stepwis Method โดยนำตัวแปรอิสระทุกตัวทั้งหมดเข้าสู่การสมการถดถอยแบบปกติเพื่อศึกษาค้นคว้าตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์หลักพรหมวิหาร 4 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา

6. ผลการวิจัย

6.1 ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้แก่ ด้านกรุณา ด้านเมตตา ด้านมุทิตาและด้านอุเบกขา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ระดับระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4	N=302			
	$\bar{X}$	SD	อันดับ	แปลผล
1. ด้านเมตตา	4.69	0.34	2	มากที่สุด
2. ด้านกรุณา	4.70	0.35	1	มากที่สุด
3. ด้านมุทิตา	4.59	0.35	3	มากที่สุด
4. ด้านอุเบกขา	4.59	0.35	3	มากที่สุด
รวม	4.67	0.19	-	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า

ด้านกรรณา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) รองลงมา คือ ด้านเมตตา ($\bar{X} = 4.69$) ส่วนด้านมุทิตา และ อุเบกขา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.59$)

6.2 ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการพัฒนา มนุษย์ และด้านการประสานงาน รองลงมาได้แก่ด้านการบรรลุเป้าหมาย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการวางแผน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวม

ระดับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	อันดับ	แปลผล
1. การปฏิบัติงาน	4.46	0.29	4	มาก
2. การวางแผน	4.46	0.29	4	มาก
3. ความร่วมมือ	4.47	0.26	3	มาก
4. การพัฒนามนุษย์	4.49	0.26	1	มาก
5. การประสานงาน	4.49	0.25	1	มาก
6. การบรรลุเป้าหมาย	4.48	0.24	2	มาก
รวม	4.48	0.12	-	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนามนุษย์ ($\bar{X} = 4.49$) รองลงมาคือ การประสานงาน ($\bar{X} = 4.49$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การปฏิบัติงาน และการวางแผน ($\bar{X} = 4.46$)

6.3 ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพในการ บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวม มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ และรายด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหาร สถานศึกษา ด้านอุเบกขา กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา ด้านการบรรลุเป้าหมาย ใน ระดับสูงสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมา คือ ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ใน การบริหารสถานศึกษา ด้านด้านมุทิตา กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา ด้านความร่วมมือ และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันในระดับน้อยที่สุด คือ ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหาร สถานศึกษา ด้านกรรณา กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา ด้านการประสานงาน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 กับ ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1

ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษา	ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา						รวม Y
	การปฏิบัติงาน (Y1)	การวางแผน (Y2)	ความร่วมมือ (Y3)	การพัฒนามนุษย์ (Y4)	การประสานงาน (Y5)	การบรรลุเป้าหมาย (Y6)	
1. ด้านเมตตา (X ₁)	.109	.071	.145*	-.092	.041	-.046	.089
2. ด้านกรุณา (X ₂)	.065	.103	.101	.079	-.007	.052	.142*
3. ด้านมุทิตา (X ₃)	.021	.095	.178**	.135**	.068	.023	.187**
4. ด้านอุเบกขา (X ₄)	.172**	.113*	.060	.080	.012	.056	.181**
รวม X	.163**	.171**	.219**	.093	.050	.039	2.68

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 กับ ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวม ($r = .268^{**}$) มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ และรายด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงที่สุด คือ ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษา ด้านอุเบกขา กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา ด้านการบรรลุเป้าหมาย ($r = 0.181$) รองลงมา คือ ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษา ด้านด้านมุทิตา กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา ด้านความร่วมมือ ($r = 0.178$) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันในระดับน้อยที่สุด คือ ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษา ด้านกรุณา กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา ด้านการประสานงาน ($r = -.007$) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 กับ ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ ($r = 0.268$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกันกับสมมติฐาน

6.4 ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยโดยใช้สมการพหุคูณเพื่อพยากรณ์ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

Model		คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	3.659	.171		21.432	.000
	พรหมวิหาร	.176	.037	.268	4.817	.000

a. Dependent Variable: รวมประสิทธิภาพ

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณด้วยวิธี แบบขั้นตอน (Stepwis Method) ของภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยแจกแจงค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของตัวแปร พบว่า ตัวพยากรณ์โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (β) คือ (B) = .176, ค่าประมาณความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การถดถอย มีค่าเท่ากับ .171, ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ .268, t มีค่าเท่ากับ .4.817, พรหมวิหาร 4 สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 3.659 + .176 (X_1)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .268 (X_1)$$

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 ระดับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จากผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาในบทบาทผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารมีความห่วงใยเพื่อนร่วมงานด้วยความจริงใจเสมอ ผู้บริหารไม่เอาเปรียบผู้ร่วมงานทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามความสามารถของท่านเสมอ มีส่วนร่วมในการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร และส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน รวมถึงมีประสานงานกับทุกฝ่ายเพื่อการทำงานร่วมกันอย่างมี

ประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย ตีรวิรัช, สำราญ โคตรสมบัติ, กำธร เพี้ยเอี้ย และ ชฎาธาร โอษฐ์ (2561) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ในเทศบาลเมืองลำตาเสา อำเภอลำตาเสา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ในเทศบาลเมืองลำตาเสา อำเภอลำตาเสา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตามหลักพรหมวิหาร 4 ในเทศบาลเมืองลำตาเสา อำเภอลำตาเสา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ในเทศบาลเมืองลำตาเสา อำเภอลำตาเสา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา และด้านเมตตา และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านกรุณา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด สามารถอภิปรายได้ดังนี้

7.1.1 ด้านกรุณา พบว่าภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร มีการบริหารจัดการเข้าปฏิบัติงานตรงกับความรู้ความสามารถ เอาใจใส่ในการชี้แจงรายละเอียดของงานที่มอบหมาย พร้อมที่จะให้บริการด้วยความเต็มใจและจริงใจแก่ผู้ปกครอง เพื่อนร่วมงาน และผู้ที่มาติดต่อราชการ เอาใจใส่ในการกำหนดเกณฑ์การสอบเข้าเป็นบุคลากรอย่างเป็นธรรม ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ สุริโย พินโย (2562) ที่สรุปว่า เมตตา ได้แก่ความรักใคร่ปรารถนาให้มีความสุข ด้วยจิตอันแผ่เมตตาและคิดทำประโยชน์แก่ผู้อื่นและสิ่งอื่น ซึ่งเป็นความรักใคร่ที่ปราศจากราคะความกำหนัด ความรักความหวังดีความปรารถนาดีนั้น เป็นการแสดงออกซึ่งมิตรภาพไมตรีของมนุษย์ที่มีต่อกันตลอดถึงสัตว์และธรรมชาติสิ่งแวดล้อม กรุณา ได้แก่ความสงสาร คิดช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์โศกในอันจะปลดเปลื้องบำบัดความทุกข์ยากความเดือดร้อนของคนและสัตว์ทั้งปวง มุทิตา ได้แก่ ความยินดีเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข มีจิตใจผ่องใสบันเทิงประกอบด้วยความชื่นบานอยู่เสมอ ต่อสัตว์ทั้งหลายผู้ดำรงในปกติสุข พลอยยินดีเมื่อเขาได้ดีมีสุข มีความเจริญงอกงามยิ่ง ๆ ขึ้นไป เมื่อเห็นเขาทำความดีงามประสบความสำเร็จก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปก็พลอยยินดีบันเทิงใจด้วย พร้อมที่จะช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุน อุเบกขา ได้แก่ การเข้าไปเพ่งพิจารณาการเฝ้ามองดูอยู่ใกล้ ๆ แต่โดยทั่วไปอุเบกขาจะได้รับการแปลว่า ความวางเฉย หรือความมีจิตสมาธิเสมอ ซึ่งหมายถึงการทำสภาวะจิตให้เสมอภาค ไม่ตกไปในราคะ ความกำหนัดยินดี หรือปฏิฆะความยินร้าย พิจารณาเห็นกรรมที่สัตว์ทั้งหลายกระทำแล้วอันควรได้รับผลดี หรือผลชั่ว สมควรแก่เหตุตนประกอบ พร้อมทั้งจะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรม และสอดคล้องกับแนวคิดของ พระภาณุพงศ์ มหณาสโย (วรรณอำไพ) (2562) ที่สรุปว่า พรหมวิหาร เป็นคุณธรรมที่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึก เป็นข้อปฏิบัติที่มุ่งเน้นคุณธรรมที่ปรากฏในจิตใจ กล่าวคือ เมตตา เป็นอาการประพฤตินี้เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่มนุษย์โดยเป็นคุณธรรมที่กำจัดความอาฆาต ที่ปรากฏในใจของสัตว์ทั้งหลายให้สงบ มิให้เป็นข้าศึกที่ทำร้ายจิตใจของตนเองและผู้อื่น กรุณา เป็นคุณธรรมที่ประกอบด้วยอาการที่จะช่วยบรรเทาทุกข์แก่สัตว์ทั้งหลายทำให้เป็นผู้ไม่นั่งดูตายต่อความทุกข์ของผู้อื่น เป็นคุณธรรมที่ระงับซึ่งการเบียดเบียนกัน เป็นสมบัติมุทิตา เป็นคุณสมบัติที่ประกอบด้วยความยินดีปราศจากความริษยาเป็นกิจ เป็นคุณธรรมที่เสริมสร้างความเอื้อเฟื้อเกื้อกูลต่อผู้อื่น ซึ่งเป็นการกำจัดความมีใจคับแคบไม่ยินดีต่อกัน อุเบกขา การรู

จักวางเฉย หมายถึง ความวางใจเป็นกลาง คือ อันที่จะทำให้ดำรงอยู่ในธรรมตามที่ พิจารณาเห็นด้วย ปัญญา กล่าวคือ มีจิตเรียบตรงเที่ยงธรรมดุจตราขึง ไม่เอนเอียงไม่ซ้ำเติมผู้อื่น เมื่อ ประสบความทุกข์ ให้เห็นการกระทำของเขาเหล่านั้นตามหลักแห่งกรรม คือการกระทำของเขาเอง ว่า เขาเป็นผู้กระทำ ขึ้น อันควรได้รับผลดีหรือผลชั่ว สมควรแก่เหตุอันตนประกอบ

7.2 ระดับประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จากผลการวิจัย พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารได้รับการยอมรับนับถือในความรู้ผลงาน และความสามารถในการปฏิบัติงาน การกิจและหน้าที่จากครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา มีการส่งเสริมให้มีการติดตามผลการ ปฏิบัติงานตามแผนพัฒนางานวิชาการและปฏิบัติการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร ผู้บริหารครูและบุคลากรมีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมายและแนว ทางการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ที่มีการส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา และใช้วิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศตรง ตามภารกิจของโรงเรียนและได้ข้อมูลสารสนเทศครบถ้วนถูกต้องตรงตามเป้าหมายความต้องการในการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดของ สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561) สรุปแนวคิด เกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงาน คือความสามารถในการดำเนินงานต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตาม จุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ ไรท์ และสมิท (Ryan and Simith, 1954) ได้กล่าวถึงประสิทธิภาพของบุคคลว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่าง ผลลัพธ์ในแง่บวกกับสิ่งที่ทุ่มเทและลงทุนให้กับงาน โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับสิ่งที่ให้กับงาน เช่น ความพยายาม กำลังงานกับผลลัพธ์ที่ได้จากงานนั้น

7.2.1 ด้านการพัฒนามนุษย์ พบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจ เป็นเพราะ ผู้บริหารมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรด้าน ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการควบคุมพัสดุแก่ ผู้เกี่ยวข้องและมีการติดตามควบคุมดูแลให้มีการปรับปรุงซ่อมแซมบำรุงรักษาพัสดุประจำ มีการเปิด โอกาสให้ครูและบุคลากรพัฒนาความรู้และประสบการณ์ในการทำงานโดยการเข้ารับการฝึกอบรม มี การเผยแพร่ผลงานวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้งานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นและส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรวางแผนพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิด การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดอาภาพร เหล็กกล้า (2565) ที่กล่าวว่า การบริหาร โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ โลกในปัจจุบันมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วส่งผลต่อการพัฒนา ระบบสื่อสารมวลชน ทำให้กระแสข้อมูลสารสนเทศแผ่กระจายครอบคลุมพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของโลกอย่าง รวดเร็วจนได้ชื่อว่า “โลกไร้พรมแดน” ผลของการเปลี่ยนแปลงทำให้เกิดกระแสสำคัญ ๆ ที่เข้าสู่ ความเป็นสากลรวมทั้งการจัดการศึกษา ขณะเดียวกันก็อาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ หลายประการ เช่น ความสับสนในสารสนเทศ ข้อจำกัดด้านการใช้เทคโนโลยี รวมทั้งการรับกระแสวัฒนธรรมโดยขาดการ ยั้งคิด จนกระทั่งวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ดั้งงาม เอกลักษณ์ไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น ในขณะที่โลกต้องการ

คุณภาพที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่างไปจากเดิม ดังนั้นระบบการศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพที่ยั่งยืน

7.3 การความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน จากผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ทางบวกหรือความสัมพันธ์ทางลบ ซึ่งส่งผลต่อสถานศึกษาโดยตรงเป็นความสัมพันธ์ที่จะทำให้โรงเรียนเกิดการพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษาให้สูงขึ้น การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ไม่ว่าจะเป็นด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา และด้านอุเบกขา ก็จะสามารถทำให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาสูงขึ้นได้ สามารถทำให้สถานศึกษามีศักยภาพ และมีความพร้อมในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย ตรีวรชัย, สำราญ โคตรสมบัติ, กำธร เพี้ยเอี้ย และ ชฎาธาร โอบะธิ์ (2561) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ในเทศบาลเมืองลำตาเสา อำเภอลำตาเสา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ในเทศบาลเมืองลำตาเสา อำเภอลำตาเสา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยตาม ค่าเฉลี่ย คือ ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา และด้านเมตตา 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลัก พรหมวิหาร 4 ในเทศบาลเมืองลำตาเสา อำเภอลำตาเสา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตามความคิดเห็นของบุคลากร พบว่าเมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา บุคลากรมีความเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ในเทศบาลเมืองลำตาเสา อำเภอลำตาเสา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ ประสบการณ์ บุคลากรมีความเห็น เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ใน เทศบาลเมืองลำตาเสา อำเภอลำตาเสา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 4 ด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

7.4 จากการศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลัก พรหมวิหาร 4 ในเทศบาลเมืองลำตาเสา อำเภอลำตาเสา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บุคลากรที่ตอบแบบสอบถามได้ ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงาน ในแต่ละด้านดังนี้ด้านเมตตา ผู้บริหารควรให้ความรักความปรารถนาดีต่อ ผู้ร่วมงานอย่างแท้จริง อุทิศตนให้กับองค์การให้มาก, ด้านกรุณา ผู้บริหารควรช่วยเหลือ แนะนำ เมื่อเพื่อนร่วมงาน มีทุกข์ อย่างเต็มใจ และเต็มความสามารถที่จะช่วยได้, ด้านมุทิตา ผู้บริหารควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ขวัญ กำลังใจ และแสดงความยินดีอย่างจริงใจ อาจจะกระทำด้วยคำพูดหรือชื่นชมด้วยวิธีอื่น ๆ ตามความเหมาะสมและ ตามโอกาสอันควร, ด้านอุเบกขา ผู้บริหารควรให้ความยุติธรรมในการบริหารงานทุกด้าน เน้นย้ำความซื่อสัตย์สุจริต ตรวจสอบได้ รวมถึงปฏิบัติ หน้าที่ ให้ยึดกฎระเบียบเหมาะสมและตามโอกาสอันควร, ด้านอุเบกขา ผู้บริหารควร

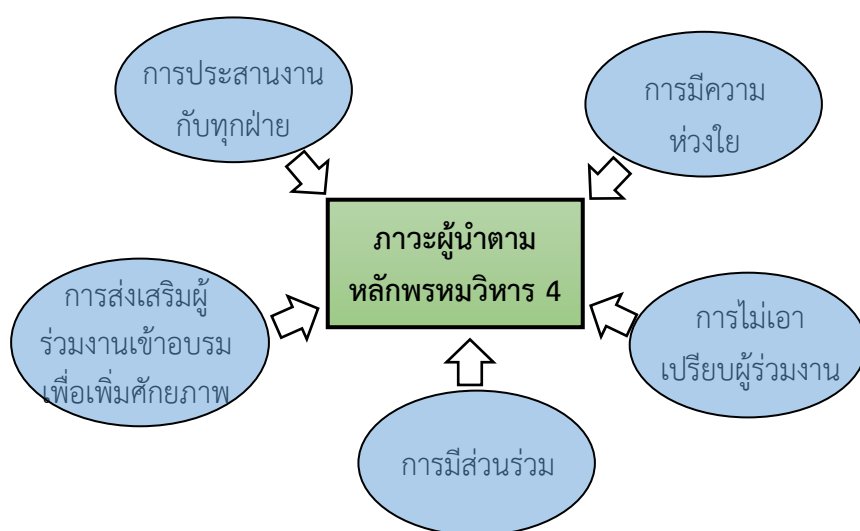
ให้ ความยุติธรรมในการบริหารงานทุกด้าน เน้นย้ำความซื่อสัตย์สุจริต ตรวจสอบได้ รวมถึงปฏิบัติหน้าที่ ให้ยึด กฎระเบียบ

7.5 ตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์ภาวะผู้นำ ตามหลักพรหมวิหาร 4 กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษา ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา จากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของตัวแปรภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษาในแต่ละด้าน พบว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านกรุณา เป็นตัวพยากรณ์ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สามารถนำมาอภิปรายผลได้ว่าภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา อาจจะมีปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยด้านกลยุทธ์ ปัจจัยด้านกระบวนการ และปัจจัยด้านบุคลากรที่สามารถเป็นตัวพยากรณ์ได้ ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนามนุษย์เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด จากด้านอื่น ๆ อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ มีการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรพัฒนาความรู้และประสบการณ์ในการทำงานโดยการเข้ารับการฝึกอบรม มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการควบคุมพัสดุแก่ผู้เกี่ยวข้องและมีการติดตามควบคุมดูแลให้มีการปรับปรุงซ่อมแซมบำรุงรักษาพัสดุประจำ เผยแพร่ผลงานวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้งานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น และส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรวางแผนพัฒนาตนเองเพื่อให้ เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของอาภาพร เหล็กกล้า (2565) ที่กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ โลกในปัจจุบันมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วส่งผลต่อการพัฒนาระบบสื่อสารมวลชน ทำให้กระแสข้อสนเทศแผ่กระจายครอบคลุมพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของโลกอย่างรวดเร็วจนได้ชื่อว่า “โลกไร้พรมแดน” ผลของการเปลี่ยนแปลงทำให้เกิดกระแสสำคัญ ๆ ที่เข้าสู่ความเป็นสากลรวมทั้งการจัดการศึกษา ขณะเดียวกันก็อาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ หลายประการ เช่น ความสับสนในข้อสนเทศ ข้อจำกัดด้านการใช้เทคโนโลยี รวมทั้งการรับกระแสวัฒนธรรมโดยขาดการยั้งคิด จนกระทั่งวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ฝังามเอกลักษณ์ไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น ในขณะที่โลกต้องการคุณภาพที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่างไปจากเดิม ดังนั้นระบบการศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพที่ยั่งยืน สอดคล้องกับกูลิค (Gulick, 1987) ซึ่งกำหนดหลักการบริหารไว้ 7 ประการ เรียกว่า POSDCRB ซึ่งแต่ละขั้นตอน มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้ 1) Planning การวางแผนงาน หมายถึง การจัดวางโครงการ แผนปฏิบัติงาน และ วิธีการปฏิบัติงานไวล่วงหน้า ผู้จัดการองค์กรต้องวางแผนงานทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงานเพราะ แผนงานจะเป็นแนวทางปฏิบัติทั้งองค์กร ซึ่งประกอบด้วยแผนงานหลักและแผนงานย่อยแผนงาน ต้องมีลักษณะยืดหยุ่น 2) Organizing การจัดหน่วยงาน หมายถึง การกำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ การแบ่งส่วนงาน และการจัดสายงาน 3) Staffing การจัดตัวบุคคล หมายถึง การบริหารงานด้านบุคลากร ได้แก่ การจัด อัตรากำลังการสรรหาและพัฒนาบุคลากร การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งการส่งเสริมขวัญและกำลังใจ สวัสดิการ และการเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงาน ซึ่งคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด ที่ส่งผลให้ งานสำเร็จหรือล้มเหลว 4) Directing การอำนวยการ หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมบังคับบัญชาและ การควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้บริหารในฐานะ

หัวหน้าหน่วยงาน หัวหน้าต้องมอบหมายหน้าที่ให้ลูกน้องแต่ละคนตามลำดับโดยให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับความรับผิดชอบ แต่ละตำแหน่ง ประกาศใช้ระเบียบให้ปฏิบัติตาม มีการตัดสินใจสั่งการอย่างถูกต้องและรวดเร็ว 5) Coordinating การประสานงาน หมายถึง การประสานกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดมีการร่วมมือที่ดีและนำไปสู่จุดหมายปลายทางเดียวกัน 6) Reporting การรายงาน หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรระดับ ต่าง ๆ ในหน่วยงานเพื่อให้ผู้บริหารและสมาชิกหน่วยงานได้รับทราบความเคลื่อนไหวและความคืบหน้า ของกิจการอย่างสม่ำเสมอ 7) Budgeting การบริหารงบประมาณ หมายถึง การจัดทำงบประมาณ การจัดทำบัญชี การใช้จ่ายเงินและการควบคุมตรวจสอบทางการเงินและทรัพย์สิน

8. องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ทำให้ได้ทราบผลของการวิจัยสามารถนำไปใช้พัฒนาภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สรุปได้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษาด้านคุณา ด้านเมตตา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา มีเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้น การมีส่วนร่วมในการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร การไม่เอาเปรียบผู้ร่วมงานทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามความสามารถของท่าน

เสมอ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน และประสานงานกับทุกฝ่ายเพื่อการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

9.1.2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาคน ทรัพยากร ด้านการประสานงาน ด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านความร่วมมือ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการวางแผนด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานและด้านการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาและทักษะด้านดิจิทัล ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ มีการนิเทศแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการจัดระบบนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา และใช้วิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศตรงตามภารกิจของโรงเรียนและได้ข้อมูลสารสนเทศครบถ้วนถูกต้องตรงตามเป้าหมายความต้องการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

9.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนและกำหนดเป็นแผนการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 เช่น การจัดอบรมเชิงวิชาการ จัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับภาวะผู้นำ เพื่อให้ได้ผู้นำที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในการ บริหารงานของหน่วยงานต่าง ๆ และเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีขององค์กรต่าง ๆ ต่อไป

9.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมควรนำองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัย ในครั้งนี้ มาเป็นแผนพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหม วิหาร 4 เพื่อพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ให้เจริญและให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

9.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

9.3.1 ควรศึกษารูปแบบภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ที่เหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงการพัฒนาศักยภาพด้านการปฏิบัติงานของครู

9.3.2 ควรศึกษาการนำหลักธรรมพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้บริหารสถานศึกษา ในครอบคลุมทุกอำเภอ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

9.3.3 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนในสังกัดอื่น หรือเขตพื้นที่อื่น ๆ เพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการทำงานของบุคลากร

10. เอกสารอ้างอิง

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2551). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม**.

พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพมหานคร : เอส อาร์. พรินตติ้งแมสโปรดักส์.

ธวัชชัย ตริวรชัย, สำราญ โคตรสมบัติ, กำธร เพี้ยเอี้ย และ ชฎาธาร โอษิต. (2561). ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ในเทศบาลเมืองลำตาเสา อำเภอลำตาเหล่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. **วารสารปรัชญาปริทรรศน์**. 23(1). 71-81.

พระครูสังฆรักษ์สุทิน ส่องรส. (2560). **หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

พระภาณุพงศ์ มหษมาสโย (วรรณอำไพ). (2562). **การบริหารงานตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนศูนย์เครือข่าย พัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองงูศรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

สุริโย พินโย. (2562). **การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการพัฒนาบทบาทผู้นำชุมชนเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง. (2561). **การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. (2565). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2565.** สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2565. จาก <https://www.surat1.go.th>
 อาภาพร เหล็กกล้า.(2565). **การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ.** สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2565. จาก <https://www.gotoknow.org>

Gulick, Luther. (1987). **Notes on the Theory of Organization in Gulick L.Urwick,L.(ed) Paper on The Science of Administration.** New York : Institute of Public Administraion.

Ryan, T.A. and Smith, P.C. (1954). **Principle of Industrial Psychology.** New York : The Mcnanla Press Company.

11. คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพมาศ เศรษฐวรโชติ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้แนวคิดวิธีการคำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ขอบขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้คำปรึกษาความรู้ และประสบการณ์ในการพัฒนางานวิจัยในครั้งนี้และกรุณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาและความเที่ยงตรงของเครื่องมือและสถิติที่ใช้ในการวิจัยมา ขอขอบคุณเพื่อร่วมงาน ตลอดจนทุกท่านที่เกี่ยวข้องซึ่งมิได้กล่าวนาม กราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย